

ז'יטניק חנה ומרדכי

אבא נולד בפולין בשנת 1898 בעיירה קטנה בשם שצ'רצ'וב ליד לודז'. בהיותו נער נפטרה אמו, ואביו נישא בשנית. המשפחה הפכה למרובת ילדים ומרובת בעיות בעיקר כלכליות. כשגדלו אחיו הבוגרים, הם נשלחו לעיר הגדולה ללמוד חייטות. לאחר זמן נשלח גם אבא ללמוד אצל אחיו. הנוהג היה לשמש שוליה לחייט וגם שמרטף במשך שלוש שנים. הוא התמרד ולאחר זמן לא רב הוא שב הביתה. לימים נסעו אחיו לאנגליה ואבא לאחר מלחמת העולם הראשונה נסע לגרמניה לחפש עבודה.

בתחילה עבד במכרה פחם ואחר כך, בחווה אצל איכר גרמני שמאוד חיבב את אבא. יום אחד האיכר הגרמני סיפר לו שהיה באסיפה פוליטית ונאמר שם, שיש לפגוע ביהודים, והוא מייעץ לו שיעזוב את גרמניה. אבא שמע לו ובשנת 1921 נסע לארץ. בפולין השאיר את חברתו חנה, שדחתה את בואה לארץ בגלל טיפולה בזוג הורים זקנים.

בחודשים הראשונים לאחר עלייתו ארצה, אבא החל לעבוד בסיתות בכביש טבריה צמח. בעצת חבר עזב עת עבודת הסתות ועבר לירושלים. בירושלים התחיל לעבוד בקבוצת נהגי פרדות. קבוצה זו שהייתה מורכבת רק מיהודים קבלה לחלוקה חלק מזערי מהמטען שהגיע ברכבת, את רוב העבודה קבלו הערבים.

כאשר גם מעט זה הפסיקו לתת להם, נכנסו כמה חברים מהקבוצה ביניהם אבא, לויט ובקמן למחסני הרכבת ובידיהם מקלות וגרשו את הערבים. לפעולה זו קראו "כבוש עבודה".

באותו הזמן אימא עולה ארצה ונישאת לאבא. הם קובעים את ביתם בירושלים, בנחלת אחים ואחר כך בנחלת שבעה. בירושלים נולדים להם שני ילדים, משה ושרה. לאחר העבודה עם הפרידות, אבא נכנס לעבוד בחברת הובלה ומוביל במשאית חביות ברום מים המלח, רוב הזמן היה בדרכים ונעדר מהבית. אימא לא מרוצה, ודוחפת אותו לשנות כיוון, לעבור לכפר ולעסוק בחקלאות. בשנת 1935 אבא ואימא עוזבים את ירושלים ומצטרפים למושב עטרות, שהיה מושב צעיר צפונית לירושלים.

אבא עבד במשק וגם כמחלק חלב בתנובה ירושלים. בעזרת משכורתו שהייתה 8 לירות לחודש הצליח להקים גם משק, רפת ולול. בשנת 1936 פרצו המאורעות ולא קל היה לחיות בין כפרים ערביים עוינים, כאשר מכורח העבודה בתנובה היה עליו לנסוע יום יום לירושלים. על אף שהמאורעות תבעו קורבנות רבים, המושב לא ננטש.

בשנת 1940-41 נפטרה אימא ממחלה ממארת בעודה צעירה ואבא נשאר עם שני ילדים קטנים. אבא התחתן שנית עם טוניה (לבית פריברסקי) והיא גידלה את שני הילדים. במלחמת השחרור בשנת 1948 החברים קבלו פקודה לעזוב את המושב והם נסוגים לירושלים הנצורה דרך נווה יעקב.

באחת ההפגזות הירדניות על ירושלים אבא נפצע מרסיס פגז בידו. עם פתיחת "דרך בורמה" אנשי עטרות עוברים מירושלים ליפו ומשם לוילהלמה בשפלת לוד שהיא כיום מושב בני-עטרות.

אבא וטוניה והילדים מקימים את ביתם ואת המשק החקלאי במושב החדש. אבא עובד במשק וגם ממשיך לעבוד בתנובה תל אביב. עם צאתו לפנסיה מתנובה הוא מתמקד בעבודת המשק עד לשנותיו האחרונות.

אבא לא למד בבית הספר ולא הייתה לו השכלה מסודרת. החיים היו בית ספרו וכל חייו עבד קשה בעבודת כפיים וחי בצניעות כפי יכולתו ותמיד מוכן לעזור לחבר בעת הצורך. אבא מזדקן ומתחיל לבקר מידי ים ביומו ב"מועדון הקשיש" של המועצה, שהיה בהתחלה במושב ברקת ואחר כך עבר לשוהם.

בתחילה הלך למועדון בהסתייגות כי רוב חבריו היו מהישובים שבסביבה, בני העדה התימנית. הוא חשש מהאוכל, קשה הייתה לו התקשורת אתם, אך במשך הזמן למד להכיר אותם והם החזירו לו אהבה וחום וקראו לו "אחינו אתה". עד למותו והוא בן 93 לא עזבו חוש ההומור, האופטימיות וצלילות הדעת. הוא נפטר יג' אייר תשנ"א - 27.4.1991 וכך נזכרנו, משה ושרה.

